

Que treballin els joves

Jordi Mas

Segons el psicòleg K. Dunker, els humans tenim un problema quan tenim un objectiu però no sabem com assolir-lo. Reitman se centra en si tenim ben o mal definit el problema: coneixem al detall l'estat inicial de la situació i l'estat final desitjat? És clar que l'atur laboral a la nostra societat és un veritable problema. Coneixem bé el detall de la situació actual de partida. No tinc tant clar que sapiguem on volem arribar i menys encara com fer-ho per arribar-hi. Si fos així, segur que no estariem tan malament com estem ara.

A l'estat espanyol tenim la major taxa d'atur de la Unió Europea, un 13% al gener del 2023. Això vol dir estar a la darrera posició quant a ocupació laboral. La mitjana europea de l'atur se situa al 6,1%. En el cas de les dones també és el percentatge més elevat a Europa amb un 14,6% d'aturades (11,5% pels homes). La diferència entre la taxa d'homes i dones també és a Espanya la més abrupta. La segona pitjor taxa d'atur femení la té Itàlia amb un 9,5%. Realment els números fan ferredat. En el cas dels joves per sota dels 25 anys, la taxa puja al 29,6%, la pitjor amb escreix de la Unió Europea que té els 14,4% com a mitjana. Aquí però, potser trobem una mica de llum, les dones joves estan millor posicionades que els homes, a diferència del que passa considerant totes les edats.

Mirant molt més a prop, també al gener del 2023, la taxa d'atur a la comarca del Garraf era de 12,03%, essent a Sitges del 9,34%, i a Sant Pere de Ribes un 12,01%. Certament una tendència millor que a Espanya, però encara lluny de la mitjana europea que ens hauria de servir de guia. A Sitges hi havia 1029 persones aturades, un 56% dones, al gener del 2023; mentre que a Ribes en 1640, amb un 60% de dones.

Aquesta és doncs la situació actual, el punt de partida del problema. Seria fàcil fixar l'objectiu on arribar en els valors de la mitjana europea, però probablement pecaríem de massa optimistes i l'esforç per arribar-hi seria majúscul. Mirant endavant, jo em fixaria un objectiu més prometedori: que els joves treballin, hauríem d'aconseguir que la taxa d'atur juvenil sigui equiparable a la mitjana europea. Això sembla poc impactant, ja que només afectaria a una part petita de la població, però en clau de futur seria potser una de les millors decisions estratègiques. El fet que una gran majoria dels joves treballessin els posaria al capdavant de les tendències consumistes en l'economia. Això, ja de per si, impulsaria la innovació a les empreses que també necessitem com el pa que mengem. És obvi que les pautes de consum de la gent gran són molt diferents de les dels joves i això ja representaria un bon revulsiu per a les empreses. A vegades penso que la nostra economia està preparada pel futur però que sempre està esperant algun canvi, algun desllorigador que vingui de fora. Imagineu per un moment que els vostres fills i filles tinguessin plena ocupació i fossin els principals consumidors a la nostra economia: no penseu que tot seria força diferent? Els productes i serveis que s'oferirien anirien canviant cap a la nova demanda jove. I jo crec que això passaria per bé, ja que ens avançaríem uns quants anys al que ha de venir com a evolució natural del mercat. Encara ens quedaria oberta la incògnita de com ho fem; com podem realment fer que la majoria dels joves treballin, que trobin una feina que els pugui transformar en els consumidors principals?

Quan parles amb empresaris, que són els agents principals de la nostra economia, et diuen de manera reiterada, siguin del sector que siguin, que no troben prou treballadors capacitats per a tirar endavant els seus projectes empresarials de futur. Fa poc, en un debat sobre el futur de la vegueria del Penedès, en Josep Ametller, director general i cofundador d'Ametller Origen, reconeixia el que li costa a la seva empresa trobar treballadors, tant per les feines al camp com

a les botigues. Un altre exemple idèntic el posa l'empresa de material elèctric Simon d'Olot quan crea la seva Simon Academy per a formar, ella mateixa, els professionals que no troba al mercat. O també quan Endesa es qüestiona si tenim ja disponibles els professionals que ens han de conduir a la transició energètica tant necessària en la nostra societat. La paradoxa que les empreses necessiten treballadors que no troben, i tenir a la vegada aquests elevadíssims números d'atur, ens hauria de fer vergonya com a societat.

No podem acusar directament al sistema educatiu públic d'aquesta situació. Al final l'origen de molts problemes socials els ubiquem a l'escola i això no és sensat. Ens hauríem de creure de debò que problemes com aquest no els resoldrem sense una veritable col·laboració públic-privada plena, transparent i seriosa.